

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda.

Z vseh strani slovenske domovine sešli so se včeraj rodoljubi, dame in gospodje na XI. veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda.

Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani „Narodnega doma“, kjer so se zbrali skupščinarji po maši v frančiškanski cerkvi.

Družbin načelnik g. prof. Tomo Zupan je otvoril zborovanje s primernim govorom, v katerem je omenjal, da sta se vršili prvi dve veliki skupščini v prostorih stare Čitalnice, XI. pa se vrši v domu, kateri si je postavil narod sam, v „Narodnem domu“, za kateri so prispevali vsi stanovni in kjer bode odslej pribežališče rojakom iz vseh krajev. Bodi to dobro znamenje, da so se združili skupščinarji v „Narodnem domu“, da zboruje prva v njem družba, ki deluje na jedinstvo vseh Slovencev, Viribus unitis je tudi naš slovenski rek. Naj bi vendar že jenjal prepir mej brati. Če velika dvorana v „Narodnem domu“ še nima svojega imena, naj se imenuje „Concordia“. (Dobro klici.) Govornik je potem pozdravil skupščinarje, povdarjajoč, da se bodo danes prepričali, kako nerazdružljiva jedinstvo je vladala mej člani odbora, in izrazujoč upanje, da ohranijo slovo vsi, prišli iz raznih krajev slovenskega ozemlja, je zaklical: Slovenskemu narodu „Concordia“ — „Sloga“ (Živio-klici).

Burno pozdravljanje stopil je potem na oder župan stolne Ljubljane g. Ivan Hribar in pozdravil skupščinarje z naslednjimi besedami:

Velečene dame! Častita gospoda! Kot župan bele Ljubljane pozdravljam Vas vse prav prisrčno. Ponosen sem, da me je takoj prvo leto mojega županovanja doletela velika čast, pozdraviti v imenu mesta Vas premile sestre in predragi bratje, ki ste prihiteli z vseh strani, koder prebiva naš rod, da v njega prvostolnici darujete srca svoja na altarju domovinske ljubezni.

Zares, redkokdaj vidi bela Ljubljana družbo, katero bi isti plemeniti nagibi bili priveli skupaj, katero bi ista srčna čutila tako tesno dužila, kakor Vas, slavna in častita gospoda; a če jo kdaj vidi, tedaj ta družba nikdar ni tako številna, tedaj se nikdar ne odlikuje po taki — rekel bi sveti — harmoniji, kakor velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, na kateri sta zastopana oba spola in vsi stanovi.

In take harmonije je potreba. Čuvajte torej, gospoda slavna! da se ohrani; čuvajte to zlasti Vi, katere je zaupanje soseser in sobratov postavilo družbi na čelo. Ohranila se pa bode, ako „družba sv. Cirila in Metoda“ ostane vedno zvesta načelom, katerim ima zahvaliti svoj postanek in se skrbno izogiba vsega, kar bi količkaj v stanu bilo vzbujati domnevanje, da se je od teh načel oddaljevati začela. Kjer gre za veliko, kjer gre za sveto stvar, ostani naše uho vedno gluho za tajna prišepetavanja, in naj prihajajo od katere strani koli.

In velika, sveta stvar je, za katero ima delovati družba sv. Cirila in Metoda. Vsaj se ima v bran postavljati proti onim pogubnim nakanam potujčevanja, s katerimi nemški in laški naši sosedje upajo krčiti število naše ter tako odvzemati nam teritorialno last; last one prekrasne zemlje, na katero smo privezani po spominih mladosti s srčnimi vezmi. In kako se to dela gospoda slavna? Nežno mladino, katero najslajša vez govornice spaja z ljubečo materjo, hočejo oropati te vezi ter tako izrjaviti jej ono najlepšo cvetko, ki klije v otroških središčih, čut ljubezni in spoštovanja do bitja, katero je življenje svoje postavljalo v nevarnost za dete

svoje, katero je negovalo in odgajalo ta najdražji si zaklad.

Gospoda slavna! Zgražamo se, kadar čitamo v zgodovini, kako so divje turške čete trgale materam od prsi nedolžno dete ter je morale. Barbarstvo nazivljamo to po vsej pravici. A kaj naj, predragi moji! rečemo o tem, kako se dandanes odtujujejo deca materam? Ne more se sicer otroci; a trgajo se jim srca iz živih teles. Gospoda moja! To je moderno barbarstvo.

Proti takemu modernemu barbarstvu delovati je dolžnost nas vseh, zato pa nam je k srcu prirastla družba sv. Cirila in Metoda, katera si je delovanje v tem smislu postavila za nalogo. Da bi nje delovanje bilo uspešno, to je moja želja in to bodi, gospoda slavna! vaša skrb.

U to ime Bog pomozil!

Ko se je poleglo nepopisno burno pritrjevanje in ploskanje, zahvalil se je načelnik g. Zupan županu g. Hribarju za izrečeni pozdrav, povdarjajoč zlasti, da bodi Ljubljana vzgled vsem drugim slovenskim občinam, kajti Ljubljana žrtvuje za družbo veliko, in kliče: Bog živi belo Ljubljano in nje župana! (Živahno, dolgotrajno ploskanje.) Načelnik g. Zupan je na to konstatiral sklepčnost skupščine in pozval tajnika, naj poroča o družbinem delovanju v minulem letu.

Tajnik g. Žlogar je poročal o družbinem delovanju v minulem letu:

Naša družba je v zadnji poslovni dobi stopila v drugo desetletje svojega obstanka. Pred najstarejšimi leti sklicala je vrle domorodca v središče slovenskih dežel, da se posvetujejo, kaj storiti v obrambo one naše mladeži ob slovenskih mejah, kateri preti nevarnost potujčenja. V tedanji čitalnici so ntemeljili našo družbo, ki naj bo sredotočje oni požrtvovalnosti, brez katere je nemogoče oteti kaj mladeži iz neprijateljevih rok.

Za danes Vas je, čč. skupščinarji, družbino vodstvo zopet sklicalo v prvostolnico slovensko in sicer v tisti dom, v katerem bo družba imela svojo stalno pisarno in posvetovalnico, kateri je zgradila skupna požrtvovalnost slovenska, da se tu zopet posvetujete in navdušujete za slovensko šolstvo.

Kako tolažilno bi bilo, ko bi po preteku prvega desetletja vodstvo moglo stopiti pred Vas in zaklicati veselo vest: Po vsem ozemlju, kjer prebiva naš rod, je že upeljana slovenska šola za slovensko mladež! Naši nasprotniki so se spametovali, so opustili pogubonosni svoj lov na slovensko dečo. „Schulverein“, „Südmark“, „Lega nazionale“ so odložili bojno kopje ter v miru zaspali. Natornim in ustavnim pravicam je zadoščeno tudi na Slovenskem, kajti vsi poklicani faktorji delujejo za vzgojo naše mladeži v slovenskem duhu... zdaj se torej lahko mirnim srcem razidemo in svoje delovanje raztegnemo na drugo polje kulturnega razvitka za naš narod.

A to je le pium desiderium — pobožna želja — ne v razhod, nego le še v tesnejše združenje Vas kliče vodstvo, kajti ni še prišel čas, da bi opustili „usiljeno nam samoobrambo“. Prav zdaj je naša družba nastopila novo pot, položivši temelj šolske vzgoje v alnim zavodom, kateri bodo — trdno se nadejamo — njeno slavo oznanjevali še pozni rodovom.

A da boste, čč. skupščinarji, te splošne uvodne besede bolje umevali, treba kar poseči v posamezne stroke družbinega delovanja ter je naslikati vsaj v glavnih obrisih, iz česar se boste prepričali, da sme

vodstvo s ponosom kazati na uspehe, katere je dosegla naša družba.

Pri X. skupščini v Kranji, — kjer je bila naša družba ob njeni desetletnici sijajno vzprejeta in počeščena, — so bili v družbino vodstvo poklicani vsi izstopivši člani.

Kar so razni udje človeškemu telesu, to so družbi njene podružnice. Od lanske skupščine jej je prirastla čila nova mladika z zaporedno št. 132. To je ženska podružnica v Velikih Laščah. Gotovo je še dokaj krajev, ki bi lahko pristopili v naš društveni krog.

Srečnej kot v prirastku podružnic pa smo bili v pomnožitvi pokroviteljev, katerih je od lanske skupščine prirastlo 28.

Do 1. avgusta šteje družba 104 moške podružnice z 8200 člani in 28 ženskih podružnic s 3000 družbenicami, skupaj torej 11,200 društvenikov.

In s srčno hvaležnostjo tu zopet beležimo to okolnost, da so ženske podružnice tudi v pretekli dobi obdržale svoje prvenstvo, da so od njih prihajali družbi najizdatnejši darovi. Za tako vzgledno požrtvovalnost, kateri ni najti primera v slovenski povestnici, Vam izreka danes, čč. družbenice, družbino vodstvo najtoplejšo pohvalo in zahvalo ter si usoja še pristaviti preiskreno prošnjo, da blagovolite vstrajati v tem domorodnem delovanju in pridobivati vedno več somišljenic za pravično slovensko stvar.

Družbina pravila odkazujejo podružnicam širen delokrog v dobavo denarnih sredstev. Kot najprikladnejše so se skazale one veselice, ki nudijo društvenikom pouk in zabavo. Posebno živahno so se gibale naše koroške podružnice, ki so večinoma zborovale po večkrat. Njih shodi so v obče najboljše obiskani; tu se zbere na stotine naroda, ki željno posluša koristne nauke ter se vnema v ljubezni do svojega roda in jezika. Zato je družbino vodstvo rado pospeševalo take shode ter zanje pošiljalo tudi posebne govornike. Častite rojake opozarjamo, da osobito v takih krajih, kjer ni društva, sklicujejo podružnične shode, na katerih se narodu poleg zabave s primernimi govori iz raznih strok narodnogospodarskega življenja nudi koristnega pouka.

Obiščimo v duhu društvene šolske zavode! Najstarejše je: 1. Zabavišče in otroški vrtec v Celji pod vodstvom šolskih sester. Upisanih je bilo 59 otrok, ki so z malimi izjemami kaj redno zahajali v vrtec, kateri je bil nastanjen v hiši g. Pashiffe, v bodočem šolskem letu pa se preseli v hišo g. Sorglechnerja. To zabavišče daje zanesljiv naraščaj ondotni izvrstni dekliški šoli šolskih sester. 2. Vkljub velikim oviram vendar srečno ustanovljeni otroški vrtec v Mariboru pod vodstvom istih šolskih sester je presegel vsa naša pričakovanja in je jasno osvedočil, kako potreben je bil tak zavod za slovenski živelj v Mariboru, ki je številnejši nego hočejo naši neprijatelji priznati. Število obiskujočih otrok je letos poskočilo na 70. V njem je dosti naraščaja za bodočo slovensko ljudsko šolo v mestu samem. 3. Ker se je zadnje leto v šolskih zavodih pri sv. Jakobu v Trstu izvršila bistvena sprememba, moralo se je radi pomanjkanja prostorov opustiti zabavišče pri sv. Jakobu. Osnovna šola se je morala razdeliti. Ko se je začetkom šolskega leta oglasilo za I. in II. razred toliko dečkov in deklic, da tudi dva razreda nista mogla mešana ostati, ločile so se deklice popolnoma od dečkov ter se je ustanovila samo-

stojna dekliška šola. To spremembo je vodstvo naznanilo c. kr. namestništvu v Trstu kot deželnemu šolskemu oblastvu, katero jo je vzelo na znanje. Tako ima naša družba zdaj Petrazredno deško šolo pri sv. Jakobu. Upisanih je bilo 241 dečkov. Da je učiteljstvo na tem zavodu vsaj deloma preskrbljeno za starost ter tudi za stalnost, bilo je v tekočem letu pri banki „Slaviji“ zavarovano za slučaj doživljenja in smrti. Zavarovalnine $\frac{1}{2}$, plačujejo učne moči, $\frac{1}{2}$, pa naša družba. 4. Dvo-razredna dekliška ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu je nastala vsled ločitve učencev po spolu. Dne 30. septembra so njeno vodstvo prevzele č. šolske sestre iz matice Mariborske. Upisanih je bilo 124 učenek. Radi pomanjkanja učnih sob je bil na deški šoli v I. in II. razredu poludnevni pouk. Ker je treba dekliško šolo čim prej razširiti v štirirazrednico in šolskim sestram oskrbeti v zmislu njihovih redovnih pravil primerno stanovanje, morala bo družba še dokaj žrtvovati, da ustreže higijeničnim in pedagoškim zahtevam. 5. V otroški vrt v Rojanu se je prijavilo 65 otrok. 6. v otroški vrt na Belvederju pa 42 otrok, ki je stopil na mesto onega koncem julija 1895 na Greti opuščenega zabavišča. 7. Ako prestopimo na Goriško, imamo ondi otroški vrt v Pevmi pri Gorici, ki je vzgajal 51 otrok. 8. Otroški vrt v Ločniku pa žal vsled laške agitacije zgublja otroke, tako da jih je letos vstrajalo samo 15. Vsled svojih obljub naša družba izdatno podpira: 9. Otroški vrt v Podgori pri Gorici, ki vzgaja vsa leta največje število otrok. Letos jih je ondi zahajalo 84. Ako bi se društvo „Sloga“ ne pobrinilo za slovensko mladež, pogrešali bi goriški Slovenci svojih učnih zavodov. Sama „Sloga“ bi tudi ne zmagovala ogromnih stroškov, če bi jej naša družba ne priskočila na pomoč. Le tako se vzdržuje: 10. Otroški vrt društva „Sloga“ v Gorici v ulici sv. Klare z 72 otroci. 11. Otroški vrt v ulici Barzellini z 83 gojenci. 12. Najvažnša pa je slovenska ljudska petrazrednica v Gorici z 8mi oddelki in 505 učenci. Tega bremena bi se bila že rada znebila „Sloga“ in ž njo naša družba; a vkljub razsodbi državnega sodišča, da je mestni magistrat v Gorici dolžan osnovati slovensko šolo, izmislilo se je še zmiraj toliko zaprek, da javna šola še ni ustanovljena in da morajo borni Slovenci še zmiraj žrtvovati tisočake za svojo šolo, ko bi jih drugod krvavo potrebovali. 13. Otroški vrt pod Kostanjevico pri Gorici je zbiral v svojih prostorih 61 otrok. 14. A zdaj pridemo do tebe, ti tužni Gorotan! Najbolj si potreben, a najzadnji dobiš to, po čemur brepeni tvoje srce, dolgih deset let si čakal, da dobiš svojo slovensko ljudsko šolo v Velikovem. Volja je bila pri vseh rodoljubih pač dobra, a okoliščine so bile močnejše, da ni bilo mogoče prej izvršiti te plemenite nakane. Krasno poslopje mej Velikovcem in St. Rupertom — lastnina naše družbe — stoji že dodelano in čaka le še trenutka, ko blagoslovljujoča roka odpre njegova vrata Bogu posvečenim redovnicam in mladeži slovenski, kateri se ne privoščijo, da bi se vzgajala v duhu svoje ljubeče matere, po naravi svojega naroda, in tudi v duhu svoje cerkve katoliške!

Želeti je, da se pri blagoslovljenju Velikovške družbine šole snidejo društveni zastopniki iz vseh naših dežel, kajti oni šolski dom zopet spričuje vsemu svetu, da tudi mal narod z zedinjenimi močmi veliko stori in vse neprijateljske nakane osramoti. Kolikor se sedaj soditi more, izvrši se to blagoslovljenje v nedeljo, dne 6. septembra t. l.

Vsi ti zavodi, kaj pa da stanejo veliko denarja. A o tem Vas obvesti blagajništvo, ki tajništvu navdušenost navadno skuša ohladiti s treznimi številkami.

Ozrite se zdaj še enkrat po teh naštetih zavodih, oglejte si teh blizu 1500 otrok, ki se vzgajajo v njih in vprašajte se potem: čegava bi bila ta mladež, ako bi zanjo ne skrbela naša družba? Ali bi teh otrok — in ž njimi tudi njihovih roditeljev — ne omamila laška Sirena in nemška Lorelei ter jih zvalila v svoj tolmun, da jih za vselej zagrnejo italijanstva in germanstva valovi!

Častiti! vsem vam ljubezen do rodne zemlje narekava, da se to dopustiti ne sme. In uprav naša družba kaže v dejanji, kako je treba preprečevati sovražne nakane. Ona ne govori samo, a m-

pak deluje za Boga, za cesarja, za narod. Kakor mladež v šoli, tako vzgaja priprosti ljud pri shodih in zborovanjih v zvestobi do Boga in vladarja, v ljubezni do cerkve in domovine, ključno v spomin dolžnosti, ki jih ima do teh in do samega sebe. Tako je v nekem pomenu naša družba prava vzgojevalnica za naše ljudstvo. Temu priča so razne cerkvene, dinastične, patrijotične, narodne slavnosti v šolskih zavodih, kakor pri družbinah shodih, kar so itak opisavali naši časniki v posameznih slučajih in nam danes tega ni treba ponavljati.

Ker se je to leto družbino delovanje osobito koncentrovalo pri velikih šolskih zavodih v Trstu in v Velikovem, zato vodstvo razun „Vestnika“ IX. ni izdalo literarnega proizvoda ter je nadaljevanje „knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda“ odložilo za finančno ugodnejšo dobo. Podpirala pa je naša družba slična podjetja s tem, da je nakupila od „knjižnice za mladino“ in „Pomladnih glasov“ primerno število ter darovala tja, od koder je bila naprošena. Tako je razposlala zopet letos v razne kraje: 1757 knjig, 5000 Vestnikov in mnogo pisal-nega orodja.

Razširjanje družbinah zavodov zahteva zmir večje žrtve; misliti je torej o načinih, kako pomnožiti prispevke. Lansko leto je rodoljuben stotnik oskrbel za družbo „nabiralnike“, ki so po javnih lokalih in v domoljubnih hišah privabili lepih prispevkov za družbine namene. Sličnih nabiralnikov si je letos družba naročila zopet 200 komadov, ti novi imajo v medenčuo vtisnjen napis in ključavnico za zapreti. Po zahtevi se razpošljejo širom domovine.

Kakor prejšnja leta bila so i zadnje slovenska društva po vseh pokrajinah naklonjena naši družbi, bodisi, da so sama kaj darovala, bodisi, da so sodelovala pri veselicah in zabavah, prirejenih v korist naši družbi. — Tržaški rodoljubi so i letos priporočevali „Ciril-Metodov dar“, ki je dobro podprl blagajno. Dohajali so božični, novoletni, velikonočni, godovni ... darovi, kakor tudi pri veselih in žalostnih dogodkih, n. pr. o botrinjah, svatovščinah, novih mašah, pogrebščinah mesto vencev. Marljive ženske podružnice v Trstu in Gorici so za božičnice in razne šolske slavnosti nabrle toliko darov, da so skazale pravo delo krščanskega usmiljenja ondornim otrokom pa tudi njih starišem.

Ker pa ima naša družba dobrotnikov in prijateljev na tisoče mej častitim ženstvom in moštvom po vseh pokrajinah, zato jih slavni skupščini ne moremo imenoma navajati, kar se tem lažje opusti, ker so slovenski časniki sproti beležili njih cenjene darove.

Umljivo je, da bi naša družba, ako bi je naše časništvo vedno toplo ne podpiralo, ne mogla prosperovati in bi se ne bila povzpela na toliko višino ugleda in priljubljenosti. „Narod“, „Edinost“, „Soča“ imajo stalne predele za družbine darove in vrli „Mir“ izkazuje v vsaki številki „kronske darove za velikovsko šolo“. Pa tudi drugi časniki objavljajo sproti darove za našo družbo, dasi v relativno manjši meri.

Običajna vodstvena okrožnica do posojilnic in hranilnic tudi letos ni zgrešila svojega namena, kajti večina se je odzvala z večjim ali manjšim darom.

Družbino vodstvo, motreč to tekmovanje v družbine namene, zajemlje iz tega bodrilo za svoje delovanje. Občudujoč toliko požrtvovalnost ginjenim srcem izreka danes vsem dobrotnikom, podružničnim načelnikom, narodnim časnikom, dičnemu ženstvu, ki v istini prednjači v nabiranju društvenih darov, vsem našim prijateljem zaslužen priznanje in globokočutno zahvalo.

A pozabiti ne smemo onih, katerih ni več v naši sredi, ker nam jih je pobrala nemila smrt. In večinoma smrt najrajši odtrga najbolj delavne osebe. Bodi vsem blag spomin, v večnosti pa obilno plačilo.

Slava skupščina! Že iz teh črtic ste posneli, da si je vodstvo resno prizadevalo našo družbo obdržati na dosedanj stopinji ugleda in priljubljenosti mej narodom slovenskim, kakor v preteklem desetletju. — Prvo desetletje bilo je odmenjeno v to, da smo sploh osnovali kaj zavodov in učilišč ter tako dokazali merodajnim faktorjem in vsemu svetu, da je v obmejnih krajih dokaj slovenske mladeži, kateri se krati natorna pravica vzgoje v materinem jeziku. — In tu s ponosom

beležimo uspeh — kajti število 15 društvenih zavodov (dasi dva začasno prenehata) je gotovo častno za naše borne razmere. To doseči je bilo mogoče le v združenih močmi, kakor so se v istini osredotočile prav v naši družbi; kajti vodstvu so bili na roko, kar beležimo s posebno hvalečnostjo, mošje in dostojanstveniki, ki so s svetom in dejanjem vodstvo napotili, da se je odločilo za najpripravniji način v dosegu družbinah smotrov.

V drugem desetletju bo družbino vodstvo brez dvoma moralo svojo pozornost obratiti osobito v to, da se konsolidujeta dva glavna šolska zavoda v Trstu in Velikovem, za kar bo treba še veliko denarnih žrtv, katere bo naš narod donasal, vedoč, da se tu gre za njegov naraščaj, za njegovo bodočnost.

Predno sklenemo, še jedno pojasnilo! Najdejo se tudi mej Slovenci neverni Tomaži, ki nočejo umevati čistih namenov naše družbe in jo mečejo v jeden koš z „Lega nazionale“, „Deutscher Schulverein“, „Katholischer Schulverein“. A nič bolj neopravičenega nego to. Kdor le nekoliko spremlja javno delovanje dveh prvoimenovanih društev, razvidi, da je mej njima in mej družbo sv. Cirila in Metoda razloček kakor noč in dan. Tam je le zgoli napad. Pod krinko človekoljubnih namenov vabijo v svoje zavode inorodne otroke, da bi jih vzgajali za slovenske janičarje. Severni neprijatelji bi radi po naših gomilah sozdali „most do Adrije“; jugozahodni sovragi pa bi radi zemljo, ki je naša last že nad 1300 let, vzeli našemu rodu ter je odtrgali tudi od naše starodavne Avstrije, katere najzvestejši zaščitnik na jugozahodu je uprav naš krepki narod. — Sorodniša je naša družba z zadnjeimenovanim „Kath. Schulverein“; nekaterim je ta tudi uzor za našo družbo. A ti ne pomislijo, da je naša družba bila prej nego „Kath. Sch.“ in da se organizacija naše družbe opira na naše slovenske razmere. „Kath. Sch.“ se bori le za konfesionalne šole, ker so se židje s svojim interkonfesionalnim zakonodavstvom urinili tudi v krščansko šolstvo in si tako podjarmili kristijane — ne bori se pa za narodnost, ker nemška itak ni nikjer, najmanj pa na Slovenskem v nevarnosti. A naša družba se ne bori samo za versko šolo prav v zmislu katol. cerkve, nego tudi za narodni, za slovenski značaj naših šol. In to ni nikak pretiran nacionalizem; to je le zahteva krščanske pravičnosti: tako v interesu kat. cerkve, kakor naše Avstrije; to je za nas Slovence vitalno vprašanje. — Mi torej nismo agresivni, mi smo le defenzivni; po vseh kršč. načelih pa nam je dovoljena samoobramba, in če se ne bomo branili mi, kdo pa nas bo? — Mi smemo in moramo klicati našim neprijateljem: Spolnajte 7. zapoved Božjo Vi, kakor jo mi — pustite, kar je našega, mi ne želimo Vašega! —

V ožgled tem neutajljivim dejstvom: ali naj Vas, č. skupščinarji, še opominjamo k vztrajnemu delovanju? Vaša navzočnost že nam je priča, da Vaša srca goré za stare ideale slovenske — o da bi se ta ogenj zanesel po Vas tudi po vseh dolih in planjavah naše mile domovine, da se daleč na okrog srca vnemajo za družbo, katero si je ustvaril narod sam — za svojo mladež, za sebe. In v to svrhu Vam kličemo v slovo besede, ki jih je letos izustil pesnik Vam, slovenske žene, bodreč Vas na domorodno delo za našo družbo:

„Da se ne bo glasilo kdaj: „Nekoč
Žil je Slovén, a je pregnan iz raja“
Zato v bodočnost svojega naróda,
Jedini družba nas Ciril-Metóda!“

Tajnikovo poročilo se je vzelo brez ugovora pohvalno na znanje.

Načelnik g. Zupan se je spominjal tekom leta umrlih članov in družbinah dobrotnikov ter pozval skupščinarje, naj pokojnikom izkažejo zadnjo čast s tem, da vstanejo raz sedeže.

Blagajnik g. Koblar je poročal o denarnem stanju. Navel je posamične številke — najvažnejše smo že včeraj zabeležili — in potem nadaljeval:

Ako primerjamo dohodke 1895. leta z onimi prejšnjih let, radostno opazimo, da celo v potresnem letu požrtvovalnost Slovencev za plemenito brambo narodne stvari ni opešala, ampak nadkrilila vse naše sade. Letošnje blagajnikovo poročilo je tedaj še jako ugodno, dasiravno je v njem govorjenje o primanjkljaju.

Dalje v prilogi.

Izredna lepa podpora, katero je naklonila prijateljica koroških Slovencev, znaša 4000 gld., a tudi brez nje je imela družba deseto leto svojega obstanka 2000 gld. več dohodkov, kakor l. 1894. in sploh več, kakor katerokoli leto poprej.

Ker je že IX. zvezek „Vestnika“ prinesel vsote, katere so darovale posamezne podružnice l. 1895., in ker je ravnokar izdalo društveno vodstvo precej obširni tiskani poročili o izvrstnem delovanju moških in ženskih podružnic v zadnjih dveh letih, dovolim si le posebej omenjati, da sem primoran tudi jaz vreči par zrnec kadila na slavo za družbo vnetim narodnim gospem in gospicam. Zgodi naj se, kakor je rekel g. tajnik v poročilu, v podobi suhih števil.

Mej podružnicami, ki so lansko leto nabrale večje vsote, kakor predlanskim, jih je na Kranjskem 26 in mej njimi je 9 ženskih podružnic, druge so večinoma mešane; mej napredujočimi 10 štajerskimi podružnicami je jedna ženska; Korošci še nimajo probujenega ženstva (vzbujati je bode začela naša velikovška šola, ko je bode začela poučevati v maternem jeziku); zato se pa bolj postavljajo dame na Goriškem in v Trstu, kjer je mej 10 podružnicami, katere so se lansko leto posebno odlikovale, 8 ženskih podružnic. Dobro vemo, kaj se pravi, pobirati denar, če tudi v dobre namene, pri ljudeh, vemo, kako je treba včasih marsikatero grenko po žreti od neprijateljev in polovičarskih prijateljev, da ni žalostnih posledic. Zato pa veljaj vsem družbinim članom in še prav posebno Vam, neutrudljive blagajničarice in neupogljivi blagajničarji pri naših podružnicah in vam vsem, ki nabirate denar za družbo, za obilni trud in požrtvovalnost, vsem dobrim Slovincem, lahko rečem, iz srca kipeča: pri srčna zahvala in v nebo doneča slava!

Speč h podružnic letos ne bodem našteval, ker Slovenci zadnji čas delamo že toliko šuma po svoji domovini in po vsi Avstriji, da bode kmalu le malo krajev, ki bi bili brez narodne zavesti in bi se mogli prištevati narodno spečim.

Da more družba dostojno odbijati ljute naskoke sovražnikov na naše narodne svetinje, potrebuje mnogo municije. Dobrovoljno jej je lani v ta namen priskočilo na pomoč 19 pokroviteljev z lepo vsoto 1858 gld. 63 kr. B. g. živi te rodoljube in jim obudi mnogo posamevalcev mej imovitimi rojaki!

Kakor že več let poprej, tako je prejela družba tudi v minolem letu od visokega deželnega zbora kranjskega 1000 gld. in slavnega zastopa mesta ljubljanskega 500, za kar jima izrekamo iskreno zahvalo.

Tudi število slovenskih branilnic in posojilnic, katere so velikodušno odprle svoje blagajnice v podporo naše družbe, se je pomnožilo. Njih imena in darila citate v tedenskih izkazih društvenega blagajništva po časnikih. Slovenci, držite se teh zavodov, ti so naši!

Darovi za velikovško šolo niso v računu pod točko dohodkov vsi navedeni, precej darov, podeljenih v isti namen, obsegata tudi točki 7. in 9., a ni jih bilo mogoče natanko izbrati.

Slovenski časniki niso samo radovoljno pri našli objav vodstva in dohodkov društva, ampak slavna uredništva so tudi sama nabirala darove in jih pošiljala glavnemu blagajniku. Nabrali so časniki te-le vsote: „Mir“ 2271 gld. 60 kr., „Slov. Narod“ 1316 gld. 51 kr., „Slovenec“ 116 gld. 50 kr., „Danica“ 42 gld. 50 kr., „Slov. Gospodar“ 21 gld. 62 kr. in „Domovina“ 19 gld. 50 kr. Prav lepo zahvalim za nesebični trud vse gg. urednike teh listov in pravično se mi zdi, da z ozirom na teže navedenih števil še posebno pohvalim gospoda Alojzija Legata v Celovcu in gosp. Josipa Nollja v Ljubljani. Živeli!

Nova in zelo praktična naprava za izvajanje drobiža iz žepa veselih ljudij so nabiralniki. Do danes me je ganilo včeraj, ko so mi ubogi ljubljanski delavci poslali 4 nabiralnike, napolnjene s svojimi trdo prisluženimi novci. 200 nabiralnikov že stoji po gostilniških, čitalniških in raznih mizah rodoljubov slovenskih. Ker se po novih vedno še sprašuje, jih dobimo te dni še 200 iz neke ljubljanske izdelovalnice. Po nabiralnikih postaja družba sv. Cirila in Metoda in naša narodna borba znana vsem slojem prebivalstva. Hvalevredno delo opravljate, gospoda, ako večkrat poprašate narodne krčmarje in kavarnarje, kje je družbin nabiralnik.

Posebno vesel bode družbin finančni minister, ako se bode dalo vneti častite člane družbe sv. Mohorja,

da bi se spominjali malimi darovi naše družbe ob sprejemu knjig dr. sv. Mohorja. V tem obziru se lepo priporoč. poverjenikom in vspehi bodo krasni.

V kratkem dobilružba tudi slovenske vžigalice, ki naj bi vžigali tudi mrzla srca za narodno stvar.

Tako bomo mi reševati v družbinah za vodih v prihodnje še več, kakor po 1500 slovenskih otrok in kazati sprotnikom, ki se sovražno zbirajo v armadah „Schulvereina“ in „Lege nazionale“, da nimamo še tje udati se jim na milost in nemilost.

Težka leta so pač stopila za družbino blagajnico, ko je bilo drbino vodstvo primorano, oskrbeti družbi lastne dopve, namreč šolski poslopji v Trstu in Velikovecu. Ilsko poslopje pri Sv. Jakubu v Trstu je stalo ruho s popravami vred okroglih 20.000 gld. in rekarna nova šola v Št. Rupertu pri Velikovecu, ktera imponuje tudi Nemcem, ki so nas doslej imi za barbore, bode stala do 30.000 gld. Z zlatimirkami se lesketa na velikovškem poslopju napis „Narodna šola“. V poslopju bode prostora za eško in deklisko ljudsko šolo, za notranjo višjo deklisko izobraževalnico in nekako gospodinjstvo šole er za stanovanje šolskim sestram učiteljicam. Če kd, se je posebno blagajnik krčil proti tem velikim izatkom. Ali potrebni so bili, da nas niso škodoželji Italijani, katerim smo prej plačevali visoko najmščino za hišo, nekega dne vrgli pod kap. S kor imamo opraviti, je pokazala zlobna roka, ki je hotela lani sv. Št. fana dan našo tržaško šolo zagati, le, da se ji ni posrečila peklena nakana. Napravila je samo banki „Slaviji“ kot zavarovalnicinaše hiše 111 gld. škode. Kako zadovoljni so koroški bratje, da so dobili svoj „Narodni dom“ v Velikovecu, dokazujejo obilni darovi. Stoj tedaj trdno in ponosno naš svetilnik prosvete na bregu Jadranskega morja, okoli sebe zbiraj ladije slovenskih družin in kaži besnim Italijanom, da so Slovenci še tukaj doma. Stoj nepremakljivo veličastni branik naše narodnosti pri Velikovecu in ne dovoli, da bi le za ped se še kdaj pomaknila meja slovenskega jezika proti jugu! V. u. nači dolga stoletja zatranim bratom na oni strani Karavank potrta srca in še poznej vnuki naj so v tebi radujejo ob sadovih požrtvovalnosti svojih prednikov.

Toda od kod bode jemala družba denar za tako obširno delovanje? Nadejajmo se, da dokler bode trajala sila, bode zato shrbela božja previdnost in dobronost Slovencev. (Tu je govornik navel imena najnovejših dobrotnikov, katera so bila že v soboto natisnjena v „Slov. Narodu.“) Kadar pa poneha nevarnost, katera nam preti s poginom, tedaj bode tudi vodstvo naše družbe poslano v zasluzeni pokoj, naš finančni minister bode odpisati dal ves ta narodni davek slovenskim rodoljubom in ga naložil ramenom, katerim gre po pravici in mi bomo sešli se le še v beli Ljubljani v polnem številu ter veselo zapeli: „Te Deum laudamus!“ Hvala Bogu, mi smo rešeni!

Toda, žal, žal, da zdaj še ne moremo in ne smemo peti tako. Noč in dan še kuje sovražnik orožje, še divja huda bitka za obstanek našega naroda na vsej črti. Glavni skupščini „Schulvereina“ o letošnjih binkoštih v Brnu in „Lege nazionale“ v Kopru sta pokazali kaj črne nove oblake. Prva se je branila izpustiti iz svoje srede glavne podpornike — žide; druga je pa, kakor je razkril zadnji teden neki slovenski dnevnik, na dovolj predrzen način razodela, da je škiljenje čez avstrijsko mejo nekako glavni smoter njenega delovanja. In taki sosedje, ki nam bi rajši danes kakor jutri raztrgali sveto geslo, zapisano na naši trobojnici „vse za vero, dom in cesarja“, naj bodo naši prijatelji? Ne, mi jim ne zaupamo! Poročilo sicer pravi, da se „Schulvereinovi“ dohodki sušijo, ker požidovljenim Nemcem zmanjkuje idealnosti, in zato so sklenili nekatere zavode na Češkem opustiti. Toda idealnost (recte brutalnost) bi že imel nemški medved, manjka mu le poguma nasproti češkemu levu. Pri zavednem češkem narodu „Schulverein“ res nima nikakega vspeha. Toda vspeh ima, žalibog, mej Slovenci. Zato „Schulverein“ niti krajcarja ni sklenil manj izdati za napade na slovensko narodnost. Da, še hvalili so se v Brnu, da berlinske marke dobro delujejo na južni nemški meji, namreč mej Slovenci in blatili so prav ostudno posebno slovensko duhovščino, ki jim s svojim delovanjem črta račune. Previdnosti je tedaj posebno nam Slovincem treba, če

tudi nekateri optimisti trdijo, da se bliža že konec boju, ker „Schulverein“ hira. Gorje nam, ako bi zadremali v nehajstvu, meneč, da nas Nemci le sladko zibljejo. Po dolgih bojih nimamo še dostojne, od občine vzdrževane slovenske šole v Gorici, nad dve leti že ne dobimo odgovora na utemeljene pritožbe v Trstu, nemški časniki so še vedno polni napadov na pol slovensko gimnazijo v Celji, šolstvo naše na Koroškem je zatirano, kakor je bilo, Devin, Jesenice itd. so v nevarnosti, in mi naj bi roke križem držali, ali pa obupni orožje proč pometali. Prepričan sem, da porečete: Nikakor ne! Konec boja bo pač prišel gotovo, a prišel bo tem preje in tem bolj gotovo, čim pogumneje in čim bolj jedini mej seboj se bomo borili v prihodnje. Končam s vsklikom: „Slovenci, ne vdajmo se, dokler nam ne napoči pravične zmage dan!“

Blagajnikovo poročilo se je z jako živahnim odobravanjem vzelo na znanje.

V imeni nadzorništva je poročal gosp. O. Dolenc o pregledanih knjigah in računih in predlagal, naj se da odboru absolutorij, kateri predlog je bil soglasno vzprejet.

Predsedstvo je na to prevzel namestnik g. L. Svetec, na kar se je vršila volitev in sicer na predlog g. župnika Berceta z vzklikom. Izid volitve smo prijavili že včeraj.

Po nekih netaktnih opomnih g. Pogačnika iz Podnarta se je načelnik g. Zupan zahvalil skupščinarjem za udeležbo, jih prosil privoljenja, da gre posebna deputacija, gg. Zupan, Svetec in dr. Svetina, k dež. predsedniku izraziti neomejeno udanost skupščinarjev presvetlemu cesarju, ter zaključil zborovanje.

Zborovanju je sledil banket v Sokolovi telovadnici v Narodnem domu. Banketa se je udeležilo 130 oseb, mnogo jih je pa odšlo, ker niso dobili prostora.

Prvo napitnico je izrekel načelnik g. Zupan in sicer je napil ljubezni vrednemu vladarju cesarju Francu Jožefu I., na kar so po dvorani zadoneli mogočni „Slava-klici“.

Načelnika namestnik gosp. Luka Svetec je napil tistima, ki sta dala družbi prostore v „Narodnem domu“ na razpolaganje: predsedniku Čitalnice dr. vitezu Bleiweisu in starosti Sokola dr. Tavčarju.

Drž. posl. g. Spinčič je v daljšem govoru kazal na to, kako se je nekoč pod plaščem vere hotelo našemu narodu vzeti to, kar mu je najsve-tejše, jezik, in kako se mu hoče dandanes jezik vzeti pod plaščem omike — ter napil družbinemu odboru in načelniku g. Zupanu.

Vse tri napitnice so bile vzprejete z velikim navdušenjem. Med posameznimi napitnicami je pel ženski kvartet „Struna“ in žel mnogo odobravanja in priznavanja.

Končno je še g. Žlogar prečital došle telegrame. S tem je bil zaključen oficijelni del banketa, a udeležniki so ostali še dlje časa skupaj v nepri-siljenem razgovoru.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Mladočehi so sklenili sklicati shod svoje stranke, da se posvetujejo, kaj je storiti, ker Nemci vedno bolj zatirajo češke manjšine v nemških mestih in jih pri tem podpirajo vladni organi. Pričakovati je, če sodimo po pisavi nekaterih mladočehskih listov, da se Čehi odločijo za odločnejšo opozicijo, ako bode vlada še nadalje tirala tako politiko. Da bi Čehi vstopili v bodočo državnozbornsko večino, je baš zaradi poslednjih dogodkov na Češkem malo upanja. Posebno Mladočehi jezi, da vlada prepoveduje izlete v nemška mesta, v katerih biva mnogo Čehov.

Madjari in Čehi. Neki dr. Rimler iz Budimpešte je bil nedavno pri staročeskem vodji in se je z njim razgovarjal, če bi ne bilo mogoče, da bi se zblížali Madjari in Čehi. Po njegovem mnenju bi ta zveza bila naravnejša, nego zveza mej Madjari in Nemci. Madjari in Čehi imajo oboji slavno preteklost. Dr. Rieger je baje vse take ponudbe odbil glede na Slovake. Mi ne vemo, če je dr. Rimler iz lastnega nagiba poiskal dr. Riegro, ali je pa bil najet. Jedenkrat je že ta mož za Madjare mole-doval češke pomoči, ko je bila ogerska vlada zaradi cerkveno-političnih zakonov v nevarnosti. Po našem mnenju Madjari nimajo nobene resne volje zblížati se s Čehi. Če bi na to res mislili, bi dr. Rimler ne bil iskal dr. Riegro, temveč sedanje vodje češke

politike. Dr. Rieger je v politiki mrtev mož. Po našem mnenju je vse to le strašil namenjeno Nemcem, da bi rajši kaj odjenjali pri obnovljenji pogodbe z Ogersko.

Folnegović je odložil svoj mandat. V pismu do svojih volilcev natančno opisuje, da so ga k temu nagnili razpori v stranki prava. Seveda Folnegović stvar tako slika, da je Frankova frakcija vsega razpora kriva. Izjavlja pa Folnegović, da je pripravljen zopet vstopiti v politično življenje, ko bi to volilci ali stranka želela.

Ogerski Srbi. „Branik“ priporoča, da bi se ogerski Srbi udeležili letošnjih volitev za državni zbor. Postavijo naj svoje kandidate, kjer le upajo zmagati, drugod naj podpirajo kandidate ljudske stranke. Dosedaj so Srbi navadno volili vladne pristaje. Želeti je pač, da bi tudi Slovaki, Rusini in Rumuni se volitev udeležili in se tako ravnali, kakor priporoča „Branik“. Če ne bode v državnem zboru Slovanov in Rumunov, tudi ni pričakovati, da bi ljudska stranka posebno podpirala Slovane. Kar se bode pri volitvah obljubilo, se bode hitro pozabilo. Če bodo pa v zbornici tudi Slovani in Rumuni, se bode pa ljudska stranka vedno ozirala na ti narodnosti, ker bode gledala, da jo podpirajo slovanski in rumunski poslanci. Dokler bodo pa Madjari in Madjarini sami v zbornici, ogerski Slovani ne morejo pričakovati, da se kaj zboljšajo njih razmere.

Banffyju se daje stol. Vladna stranka bi se ga na vsak način že rada znebila. Kdo bode njegov naslednik, še ni določeno, imenujeta se grof Ozaky in Szlavy. Prvega bi liberalna stranka najraje imela, ker je začetnik cerkveno-političnih zakonov. Ban hrvatski Khuen-Hedervary pa baje več ne pride v poštev. Znani dijaški nemiri v Zagrebu so mu izpodkopali zaupanje višjih krogov. Poprej se je mislilo, da je res zavladala na Hrvatskem pod njegovo vladno občna zadovoljnost, a tedaj se je pa videlo, da je vse le videz. Nova vlada pa ne bode več čisto liberalna, temveč bode koalicijska. Vanjo se vzprejemajo nekateri člani narodne in Ugronove stranke. Zato je sedaj vladna stranka sama, da se tako razderó kompromisi, ki so se v nekaterih krajih dogovorili mej narodno, oziroma Ugronovo stranko in ljudsko stranko. Liberalcem je sedaj pred vsem na tem, da se pri volitvah ljudska stranka uduši.

Kreta. Poveljnika na Kaneji Hasana so te dni zamenili z Abdulo pašo, ki je bil dosedaj žandarmerijski poveljnik. Novi poveljnik je Kurd po rodu in je bil že jedenkrat poveljnik v Kaneji, a so ga zaradi njegove pristranosti in nezmožnosti morali odstraniti. Zadnje dni je s Krete bežalo 500 kristijanov. V Pireju na Grškem je že 700 krščanskih begunov. Štirje grški pomorski častniki so baje odšli na Kreto, da oni organizirajo boj s torpedi. Ovirati hočejo svobodno gibanje turških ladij okrog Krete. Vstaja se pa po Kreti jako razširja. Zadnje dni so se začeli kristijanje v pokrajini Lasithi puntati. Turška vlada je pregovorila carigradskega patrijarha, da v pastirskem listu grške vernike v Makedoniji in na Kreti opominja, naj ostanejo pokorni oblastvom. Za ta list se pa nikdo dosti ne zmeni.

Dopisi.

Iz Novegomešta se nam piše: V nedeljo priredilo je naše „Dolenjsko pevsko društvo“ izlet v Toplice. Izleta udeležile so se tudi vrle in ljube novomeške tamburašice, s svojim učiteljem gospodom Trišlerjem, in mnogo novomeške in žužemperške narodno inteligence. Spremljala je izletnike novomeška meščanska godba. Pri potu, kateri vodi tikoma pred Toplicami s ceste v kopeljski park, pričakoval je izletnike topliški župan g. Zupancič, topliška požarna bramba, s svojim načelnikom g. Zupancem, kopeljski gostje in narodni Topličani. Po prestanem pozdravu in vzprejemu izletnikov po g. županu Zupanciču, kakor tudi po načelniku požarne brambe g. Zupancu, katerima se je g. dr. Defranceschi z navdušenimi besedami zahvalil, korakali so izletniki s spremljevalci za godbo v Toplice. Po kratkem odmoru 20 minut korakala je vsa impozantna množica, po istem potu nazaj v knežjo hosto, ali v takozvani „kopeljski park“. Dospelvi na določeno mesto sredi hoste, začudili so se došleci ne malo. Razun za tamburašice prirejenih sedežev in pulfov, ni bilo ne miz ne klopj videti, tako, da je sleherni vprašal: ali bodemo morali na tleh sedeti? Ne, v kratkem času je pa bilo vendar toliko improviziranih miz in klopi, da se je za silo sedalo. Krasni komadi, katere je pol mešan zbor dolenjskega pevskega društva, pod vodstvom pevo-
vodje g. lg. Hladnika menjavali s se s še krasnejšimi

tamburaškimi komadi, udarjenimi pod vodstvom vrlega gosp. Trišlerja po naših novomeških narodnih krasoticah. Vmes svirala je tudi novomeška godba salonske komade, katero je vodil nje kapelnik g. Poula. In tako radovali so se izletniki, radovali so se vsi navzočniki na prav izvrsten način, pozabivši pri tem na kaj primitivno utaborjenje ali uštorjenje, pozabivši tudi na slabo postrežbo. V miru že povrnila se je šele vsa vesela množica, za godbo v Toplice nazaj, na vrt gostilne „pri lipi“. Tukaj se je razvila prav domača zabava, katere je bil le prehitro konec. Primitivnosti v knežjem parku toliko glede pomankanja miz, stolov, klopi, kakor tudi glede slabe postrežbe, gre še jedenkrat omeniti, kajti tukaj je treba nekaj pribiti. Vso postrežbo v parku prevzeti bi morala po dogovoru voditeljica kopeljske restavracije v Toplicah, prav postrežna in kaj uljudna gospa Danevova. Ona je vse to obljubila in gotovo bi vse tudi v polno zadovoljnost gostov-izletnikov izvršila — da ni nekaj vmes prišlo. Gospod Zhuber pl. Oktog je v Soteski nadlogar kneza Auersperga in ob njem tudi oskrbnik kopališča v Toplicah. In ta pragerman, čigar stari oče je še okoli Okroga in St. Ruperta na Dolenjskem krave pasel, ta pragerman je, kakor zatrjujejo verodostojni ljudje — gospaj Danevovi zadnji dan pred izletom kar prepovedal za stvar kaj storiti, došlece pogostiti. Da prepovedati je hotel še celo došlecem, kakor se čuje, uhod v park. To bodi pribito.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. avgusta.

— (Revizija zemljiško davčnega katastra.) Deželna komisija za revizijo zemljiškodavčnega katastra je imela včeraj pod predsedstvom dež. predsednika barona Heina svojo prvo sejo, v kateri se je odobril predloženi načrt opravičniku in se je odklonil poročevalčev predlog, pustiti nespremenjen klasifikacijski tarif izjemši tarif za cenitev vno gradov. Komisija je volila poseben odsek, kateri ima nalogo, zbrati material za sestavo novega klasifikacijskega tarifa. V ta odsek so bili voljeni gg. dež. glavar Detela in dež. posl. grof Barbo in Lenarčič, kot namestnik dež. posl. vitez Langer.

— (Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imela svojo 94. vodstveno sejo dne 5. avgusta t. l. v prostorih „Slov. Matic“. Začetek ob 1/3. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, Anton Koblar (blagajnik), Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), in Andrej Zamejic; od nadzorništva je bil prisoten Oroslov Dolenc. Svojo odsotnost sta opravičila dr. I. Svetina in Anton Žlogar (tajnik). Prvomestnik odvarja sejo ter naznanja, da je izdelanih 200 novih denarnih nabiralnikov in da bo v kratkem dotiskano časniškega opazovalca delovanje moških in ženskih naših podružnic za dobo zadnjih dveh let. Blagajnik naznanja, da je imela družba od 1. januarja 1896. do 5. avgusta 1899. 10.876 gl. 2 kr. dohodkov, 10.787 gl. 93 kr. stroškov, toraj 88 gl. 9 kr. prebitka. Ko se določijo nagrade, rešijo došle prošnje in sprejmejo sklepi glede družbinskih šolskih stavb v Velikovem in v Trstu, zaključijo prvomestnik sejo ob 6. uri zvečer. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Slovansko Sokolstvo) s poročilom Sokolske slavnosti v Kranju smo morali odložiti zaradi pomanjkanja prostora za jutri.

— (Pevsko društvo „Slavec“) katero bode sodelovalo dne 15. t. m. pri velikem koncertu v Brežicah, naznanja onim čd. podpornim članom, kateri se nameravajo udeležiti tega izleta, da je skupen odhod v petek dne 14. t. m. ob 12 1/2. uri s poštanim vlakom. Zbirališče na južnem kolodvoru.

— (Akad. fer društvo „Sava“) ima v četrtek, dne 13. t. m. pri g. Al. Zajcu (Rimska cesta) svoj okrožni shod. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Domača umetnost.) Akad. slikar gospod Rikard Jakopič, kateri je studiral na dunajski in na monovski slikarski akademiji, je v Kollmannovi izložbi razstavil po naravi slikan portret, kateri izpričuje redko nadarjenost tega domačega umetnika ter obuja najlepše nadeje za bodočnost. Portret je slikan povsem v zmislu moderne monokvske šole in dokazuje, da si je gospod Jakopič že pridobil veliko tehniško izurjenost. Podobnost je frapantna, kolorit naraven, nepretiran, vse kaže, da ima mladi slikar bistro oko za karakteristične posebnosti in umetniško osposobljenost, vse to prenesti tudi na platno. Pričujoči portret je prvo delo, s katerim je gosp. Jakopič stopil v javnost, a že to dokazuje, da je od tega domačega slikarja pričakovati še mnogo lepih del. Naj pri tej priliki omenimo, da slika g. Jakopič prav sedaj kapelico na Emenski cesti, seveda po lastnih, jako duhovito kompoziranih načrtih.

— (Napad) Tukajšnji poštni uradnik g. Ivan Debeljak vračal se je pred sinočnim v svoje stanovanje v Udmatu. Ob cesti za deželno bolnico

napal ga je pleskarski pomočnik in znani razsajač Josip Pokorn ter zabteval od njega denarja, preteč mu z nožem. Gosp. Debeljaku se je posrečilo uteči napadalcu. Mestna policija, kateri se je slučaj takoj naznanil, zasledovala je Pokorna in tri tovariše njegove do Bizovika, a ni jih mogla dobiti. Včeraj zjutraj pa so vsi štirje prišli zopet na delo v Ljubljano ter bili aretovani. Pokorna izročila je policija deželnemu sodišču, tovariše njegove, ki se napada niso udeležili, pa je izpustila.

— (Ljudsko gibanje) V zadnjih treh mesecih je v Ljubljani 91 parov stopilo v zakonski stan. Rodilo se je 191 otrok, umrlo je 227 oseb.

— (Toča) Danes, okoli 1/2. ure popoldne se je hkrati usul močan dež, pomešan s točo. Okolu Kamnika je bilo nebo popolnoma črno in najbrž so imeli tam hudo uro.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 2. do 8. avgusta kaže, da je bilo novorojencev 17 (= 27 56 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 18 (= 29 64 ‰), mej njimi so umrli za jetiko 3, za želodčnim katarom 4, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 10. Mej njimi so bili iz zavodov 3 (= 16 6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škariatico 1, za vrtico 9 oseb.

— (Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu juliju 1896 je 100 strank vložilo 25.669 gl. 38 kr., 57 strank vzdignilo 9.741 gl. 75 kr., več vložilo 18.927 gl. 63 kr. 28 strank posojil se je izplačalo 12.030 gl., stanje vlog 295.700 gl. 7 1/2 kr., denarni promet 56.506 gl. 66 kr.

— (Bralno društvo „Mir“ pri Veliki nedelji) priredi v soboto, dne 15. t. m. veselico v gostilni gosp. Alta s sledečim vzporedom: a) Gledališka igra „Damoklejev meč“; b) Petje; c) Prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne.

— (Imenovanje) Računskimi oficijali so imenovani računski asistentje pri pošttem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu Franc Pendl, Hektor Haber in Narcis Michlich. — Notarski kandidat dr. Albert Rumer je imenovan notarjem v Bovcu. „Edinost“ pravi glede tega imenovanja „Menda se ne motimo, ako rečemo, da mož — ne zna slovenski.“ In tak človek se pošlje v popolnoma slovenski kraj!

* (Viharji.) Iz vseh stranij srednje Evrope prihajajo poročila o viharjih in nevihtah ter o poplavih. V ponedeljek so bile na Dolenjem Avstrijskem, Moravskem in posebno na Gališkem velike nevihte, katere so prouzročile velikansko škodo. Dobromirka, večja vas na Gališkem je skoro povsem pod vodo. Več oseb je utonilo. Isti dan kakor tod, je tudi v Švici razsajala silna nevihta ter razdejala mnogo cest in več železniških prog, na poljih pa vse popolnoma pobila.

* (Vedno staro sleparstvo.) V Postopcu na Češkem je ljudstvo silno razburjeno. Neka pastirka trdi, da se jej je na nekem drevesu prikazala Mati Božja v krasni obleki, obdana z zvezdami. Lahkoverni ljudje hite zdaj trumoma na tisti kraj. Takih zamaknenih pastirk je bilo tudi na Slovenskem že več in vse so delale dobro kupčijo, dokler jim oblastva niso stopila na noge.

* (Ponesrečen izumitelj.) Berolinski inženir Oton Lihental se bavi že več let s težkim problemom: izumiti hoče stroj za letanje. Ko je prvi svoj izum poskusil, je takoj padel v neko močvirje. V nedeljo je poskusil novi aparat. Ta se je pač dvignil v zrak, hkrati pa padel na tla. Inženir-izumitelj se je pri tem tako pobil, da je nekaj ur potem umrl.

* (Oropana deklica.) Sedemnajstletna lepa deklica Joanide v Bukureštu ima po svojem očetu lepo premoženje. Neka gospa Fargeon, ki ima zadolženo tovarno za olje je spoznala, da bi ne bilo napačno, ko bi omenjena deklica vzela njenega dvajsetletnega sina. Toda Joanide ni marala zauj, vse priljubljene prošnje in ponudbe bile so zaman. Zarocila se je z državnim inženierjem Bratošanom. Mati Fargeon prišla je na misel, da bi nje sin po sili odpeljal Joanido, kot je v Rumuniji na kmetih v navadi, da ženin upleni nevesto. Sin je bil zadovoljen. Pridobili so za to tudi neko prijateljico Joanide. Ko se je bila Joanida s svojim ženinom in prijateljico peljala v Kiselev, je prijateljica predlagala Joanidi, naj pojde z njo še malo se sprehat po parku ob cesti. Dami ste pa nisti vrnili. Fargeon je bil Joanido ugrabil, jo spravil v zaprt voz in se z njo odpeljal. Prijateljica je pa šla v Bukurešt Fargeonovi materi povedat, kako se je vse lepo posrečilo. Joanido je bil odpeljal Fargeon v neko vilo. Veselje njegovo pa ni bilo dolgo. Ženin je zvedel, kje je, prišel je s policijo, ki je rešila ujeto gospico in njenega odpeljalca odvedla v zapor.

* (Ponarejalci bankovcev.) V Tunisu je policija zasledila celo tovarno, za izdelovanje francoskih bankovcev. V tej tovarni so se izdelovali bankovci z najnovejšimi stroji in tako izvrstno, da jih od pristnih ni razločiti. Policija je našla v tovarni nad 100.000 izdelanih bankovcev po 100 frankov, sodi pa, da se je vsaj 100.000 komadov že spravilo v promet.

Darila!

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Josip Vidmar v Ljubljani 6 kron, namesto venca na krsto včeraj umrlega gosp. Dežmana. — Neimenovan v Ljubljani 9 kron, nabranih pod geslom „Naj se oživi narodna zavest!“ — G. Fran Luznar v Kranji 4 krona in sicer: Po gospej Haviški 1 K od najlepšega gospoda v Kranji, ki hoče biti „drukar“. Gosp. Caudolini iz Trsta 1 K. Vesela družba pri g. Mayer-ju st. 2 K. — Skupaj 19 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

— „Popotnik“ ima v št. 15. naslednjo vsebino: V divno Opatijo; Osmo skupščina „Zaveze slov. učit. društev“; Kako praznuj slov. učitelstvo 50 letnico cesarjevega vladanja; Slovestvo; Listek; Račun „Zaveze“ za leto 1896; Društveni vestnik; Dopisi in druge vesti; Natečaji.

— Za tamburaške zборе V kratkem izide partitura „Kola“ iz slovenske opere B. Ipavca „Teharski plemiči“ za tamburaški zbor ali za mešani zbor z bariton-solo, s spremljevanjem klavirja. Partitura bo obsegala 8—12 strani. Za naročbo se je oglašiti pri g. Alfonzu Gatschy-ju, stud. mus. v Zagrebu. (Nar. zemalski glasbeni zavod.)

Brzjojavke.

Dunaj 12. avgusta. Okrajni glavar v Litovelu pri Brnu, kateri je ukazal orožnikom, da so odstranili table z napisi „češka trgovina“, je bil na brzjojavni ukaz ministerskega predsednika suspendiran.

Brno 12. avgusta. Moravski dež. zbor se razpusti koncem avgusta in bodo nove volitve v drugi polovici oktobra.

Atene 12. avgusta. Provizorna vlada kretska je sporočila turški vladi, da je pripravljena, nje predloge predložiti narodni skupščini, a na sporazumljenje ni več misliti, tem manj, ker Turčija neče Kreti več dovoliti, nego je določeno v halepski pogodbi.

Atene 12. avgusta. Provizorna vlada kretska je prepovedala v cerkvah moliti za sultana. Pričakuje se vsak hip, da raglasi neodvisnost Krete oziroma zjedinenje z Grško.

Atene 12. avgusta. V heraklejskem okrožju vlada popolna anarhija. Turki požigajo vasi in more kristijane, kjer jih dobe. Panika mej kristijani je nepopisna.

Atene 12. avgusta. V Anapolisu, dve uri od Kaneje, je 1500 Muhamedancev oplenilo vse kristijanske hiše in ubilo 32 kristijanov, mej njimi tri duhovnike. Jednega duhovnika so Turki sežgali.

Carigrad 12. avgusta. Abdulah paša, ki je največ kriv kretskih homatij, je odstavljen. Na njegovo mesto je imenovan Ibrahim-paša.

Novi York 12. avgusta. V severni Ameriki vlada grozna vročina. Tu je od nedelje umrlo 48 oseb za solnčarico, več sto jih leži v bolnicah. Ljudje popadajo kar na cesti. Doslej je tu za solnčarico umrlo 226 oseb, v Čikagu 51.

Narodno-gospodarske stvari.

Trgovinska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje) Če natančno prepoznamo člen 1. in presodimo, da je težko določiti, kateri predmeti se v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, narejajo v obstoječim gospodarskim razmeram neustrezajočem obsegu, moramo priti do sklepa, da se more na vprašanje, kedaj in katerim obrtnostnim podjetjem naj se dovolijo olajšave, le od slučaja do slučaja odgovoriti. V Ljubljani in njeni okolici obstoje: stavbena mizarstva, stavbena ključavničarstva, tovarna za stroje, tovarna za gasilno orodje in kovinsko blago, tovarna za dretene žeb-ljičke, zvonolivarna, več tovarn za opeko, tovarna za barveni les, pivovarne, tovarne za parkete in lesno blago, tovarna za kavine surogate in kandite, c. kr. glavna tobačna tovarna, bombažna predilnica in tkalnica, tovarna za volneno blago in dve tovarni za usnje, tovarna za papir, tovarne za drobljenje lesa, tovarna za klejni in drugi debeli papir, parne žage, tovarne za slamnike, podjetja za pohištveno opravo, tovarna za lim in koščeno moko, mlinci itd. Na te obrtne stroke bi se olajšave, katere želi zakon, ne mogle raztezati. Nasproti uvaža se v Ljubljano mnogo oblačilnega blaga

vsake vrste in ker so na Kranjskem tri znatne bombažne predilnice in tkalnice, pa nobene apreture, bi se lahko ustanovile belilnice, barvarije, apreture in prirejevalnice bombažne preje in blaga. Kuhinjska posoda se uvaža in rentovala bi se morebiti tovarna za postekleno kuhinjsko posodo, ker ni na jugu Avstrije nobene take tovarne. Z uspehom bi lahko delovali tovarna za dratene mreže in kartonažna tovarna i. dr. za kateri obrtnosti se tvarena izdeluje v bližini po cenah, ki so zmožne konkurence in katero tvarino bo tudi zmirom dobiti. Tudi na ustanovitev sladkorne tovarne bi se lahko mislilo, kajti poskušnje z pridelovanjem pese so se v deželi obnesle. Pri tem se pa mora povdarjati, da bi dovolitev olajšav zadela na ugovor konkurence. Tovarna za jeklena peresa, jeklena pisna peresa, plančete za moderce, tovarna za pile, tovarna za kmetijsko orodje, predilnica za konopljo, tovarna za blago iz konoplje, tovarna za orožje, tovarna za godala in glasovire, tovarna za gume iz lesa, rogov, kosti, kostenca, bisernih matic in kovine, tovarna za živalske in rastlinske konzerve, tovarna za bakrenasto blago, tovarna za svitlo usnje in usnjene tapete, tovarna za makaroni, tovarna za majolike, tovarna za vozove, tovarna za pohištvo iz zapognenega lesa, tovarna za šivalne stroje in velocipede, čistilnica za olje, tovarna za voščeno in usnjeno sukno, tovarna za pšenično in rižovo skrob, tovarna za vinski kamen in vinski kislino, tovarna za rokodelsko orodje, tovarna za volnene trakove in dr. Vseh teh tovarn ni na Kranjskem in blago izdelano v teh in še drugih tovarnah se uvaža. Toda če pomislimo, da v Ljubljani in okolici nedostaja vodna moč in da je rujav premog, katerega je mnogo v deželi po razmerju kakovosti izvanredno drag in znižanja cene tudi tako dolgo ni pričakovati, dokler bodo vsi večji premogokopi v lasti jedne družbe, je jasno, da bi industrijska podjetja v označenem okolišu zelo težko mogla tekmovali z enakimi podjetji v drugih deželah, četudi je dobiti dosti in ceneh delavskih močij. Vkljub temu bi morebiti zamogel tak zakon jednega ali drugega podjetnika vspodbuditi, da bi ustanovil v Ljubljani ali okolici novo industrijo, posebno če bi se mu posrečilo za isto doseči znižanje cen premoga, kar bi bilo morebiti mogoče. Olajšave, katere bi bilo želeli, so v zgornjem sklepu visokega deželnega zbora označene. Dovolitev olajšav naj je v kompetenci vlade in naj iste podeli le za taka industrijska podjetja, katera na Kranjskem še ne obstoje, da ne bodo obstoječa od olajšav izključena podjetja v deželi imela povod pritoževati se zaradi oškodovanja. Odsek predlaga: Zbornica naj v smislu tega poročila izreče svoje mnenje. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težketam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovalec ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošlila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za-znamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (17:6—11)

Umrli so v Ljubljani:

7. avgusta: Marija Suppantšitsch, odvetnikova vdova, 76 let, Selenburgove ulice št. 6, oslabljenje.
 8. avgusta: Karol Florjančič, kurjačev sin, 10 mesecev, Opekarska cesta št. 56, črevesni katar. — Lorenec Belič, kovač, 52 let, Gradišče št. 10, kap. — Jožef Cvar, posestnikov sin, 7 let. Ulice na Grad št. 4, pljučni edem. — Anton Lotrič, delavčev sin, 4 mesece, Tržaška cesta št. 23, akutni želodčni katar.
 9. avgusta: Franc Plankar, realec, 18 let, Reber št. 11, vnetje možgan.
 10. avgusta: Franc Dežman, knjigovez, 39 let, Lat-termanov drevored baraka, vnetje hrbtnega mozga. — Dora Urbančič, vrtnarjeva hči, 6 mesecev, Streliške ulice št. 2, akutni črevesni katar.

v vojaški bolnici:

9. avgusta: Marka Goletič, sanitetni vojak, 23 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Augst	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
11.	9. zvečer	732.6	17.0	sr. jz.ah.	oblačno	
12.	7. zjutraj	733.2	15.6	sl. jvzh.	megla	15.8
	2. popol.	734.0	16.1	sl. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.7°, za 1.5° pod normalom

Dunajska borza

dné 12. avgusta 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	60	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld.	60	kr.
Avstrijska zlata renta	128	gld.	55	kr.
Avstrijska kronska renta 4%	101	gld.	20	kr.
Ogerska zlata renta 4%	122	gld.	35	kr.
Ogerska kronska renta 4%	99	gld.	50	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	963	gld.	—	kr.
Kreditne delnice	361	gld.	30	kr.
London vista	119	gld.	70	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld.	65	kr.
20 mark	11	gld.	73	kr.
20 frankov	9	gld.	50 1/2	kr.
Italijanski bankovci	44	gld.	20	kr.
Š. kr. cekini	5	gld.	64	kr.

Dné 11. avgusta 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	144	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189	gld.	25	kr.
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	gld.	—	kr.
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	gld.	—	kr.
Kreditne srečke po 100 gld.	201	gld.	—	kr.
Ljubljanske srečke	23	gld.	—	kr.
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	gld.	75	kr.
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155	gld.	—	kr.
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	487	gld.	—	kr.
Papirnat rubelj	1	gld.	26 1/4	kr.

Poslano.

Podpisanec priporočam slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo **razpel s povezniki ter kapele s podobami** (v pridvižnem delu) kakor n. pr.: **Sveto famuljo, Lurško mater božjo, Angeljem varuhom, Zadnjo večerjo, Žalostno materjo božjo.** Vse navedene podobe izgotovljene so fino iz „terra cotte“ ter lepo preslikane, sveta famulija in lurška mati božja dobivajo se pa tudi iz porcelana z atlasovim ozadjem. Razpela, kakor tudi kapelice imajo **svirala** (verkle). Omenjene stvari prodajajo se proti gotovi plači ter na mesečne obroke po dogovoru. Navedene kapelice so 66 cm visoke ter 48 cm široke. Nadalje pa tudi trgujem s **pohištvom, raznovrstnimi slikami, zrcali, avtomati z godbo.** Moja trdka naj se nikar ne zamenjuje z židovskimi dunajskimi in ogerskimi trdkami, ker naročeno blago dopošiljam ravno tako, kakršnen je vzorec, in ko bi se pošiljatev bila mej potjo kakorkoli pokvarila, izmenjam jo na željo **takoj** brezplačno.

Ker pa je nekdo nedavno v nekem tukajšnjih slovenskih listov v tem ožiru raznesel dvomne, popolnoma neresnične izmišljene trditve, izročil sem to zadevo svojemu odvetniku ter bo dotičnik zasledovan sodnijskim putem. Toliko v pojasnjenje, da se bo sl. občinstvo vedelo ravnati.

V Ljubljani, dné 10. avgusta 1896.

Z odličnim spoštovanjem

Mihael Schlecht

tovarnar in trgovec v Solnem gradu, Žitne ulice (Getreidegasse) 19. (2796—2)

VABILO
SLAVNOSTI
 25 letnice
 narodne čitalnice v Starem trgu pri Ložu

katera bo de

dné 22. in 23. avgusta t. l.

Vzpored:

1. Dné 22. avgusta ob 9. uri zvečer mirozov z bakljado.
2. Po mirozovu koncert na čitalniškem vrtu.
3. Dné 23. avgusta ob 5. uri jutraj budnica.
4. Dopoldne vzprejem došlih društev in gostov.
5. Ob 1. uri popoldne banket.
6. Po banketu slavnostni govor in izročitev nove društvene zastave po slavnostnem govorniku g. Ant. Koblarju, državnemu poslancu i. t. d.
7. Po slavnostnem govoru petje. Poje domači čitalniški zbor.
 - a) P. H. Sattner: „Za dom med bojni grom“. Moški zbor.
 - b) P. H. Sattner: „Opomin k petju“. Mešan zbor.
 - c) Mir. Vilhar: „Lipa“. Moški zbor.
 - d) Ant. Nedved: „Naša zvezda“. Mešan zbor.
8. Po petju javna telovadba. Izvaja sl. ljubljanski „Sokol“.
9. Po telovadbi prosta zabava s plesom.

Pri slavnosti svira sl. postojinska godba in se ta slavnost vrši ob vsakem vremenu v prostorih g. Franjo Petsche-ta v Starem trgu.

Vstopnina 20 kr. od osebe, kuvert k banketu 1 gld, 50 kr.

Udeleženci banketa naj blagovolijo udeležbo naznaniti vsaj do 18. avgusta čitalničnemu odboru ter priložiti znesek za banket. (2800—1)

K obilni udeležbi vabi najljubnejše

odbor.

Trgovski pomočnik

18—20 let star, krepak, soliden, nemškega in slovenskega jezika zmožen, izurjen v speceriji in galanteriji, dober prodajalec, **se takoj vzprejme.** Več v upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (2783—2)

Vizitnice
 priporočila
„Narodna Tiskarna“.

Kratki hrvatsko-ruski rječnik

rječnik za prevodjenje s ruskoga na hrvatski.

Dobiva se pri (2804—1)
Antonu Zagorjanu, knjigotrtcu v Ljubljani**Trgovski pomočnik**

se vzprejme takoj pod ugodnimi pogoji v špecerijsko prodajalnico v Ljubljani. — Več se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (2802—2)

Gospodom pekovskim mojstromse priporočam za zgradbo novih pekovskih pečij in za popraviljanje starih pečij.
Povpraša naj se v Študentovskih ulicah št. 11, II. nadstropje, duri 17—18. (2797—2)**Popotnik za na drobno**za Spodnje Štajersko se vzprejme.
Dobre reference potrebne.

Ponudbe pod A. G. upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (2798)

Konjski ovet
(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilni; lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrstjen) po kakem trdopolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino
za konje, rogato živino, ovce, prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let s najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinice ne more jesti; zboljšuje mleko. Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto
lekarnar Ubald pl. Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko. (2150-19)**Izvod iz voznega reda**

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so s srednjeevropskim časom. (1705-184)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. jutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 10 min. osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selsthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejovci, Pisonj, Marjine vane, Heb, Franzos vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregence, Gurk, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejovci, Pisonj, Marjine vane, Heb, Franzos vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. sveder osonni vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 44 min. sveder osonni vlak v Lesce-Bled. — Vrh tega ob 5. uri 59 min. popoldne vsako nedeljo in praznik v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža. — Ob 8. uri jutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta. — Ob 11. uri 44 min. popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marjinih varov, Planja, Budejovci, Solnograda, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Gurk, Bregence, Inmost, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiža. — Ob 2. uri 33 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža. — Ob 8. uri 55 min. sveder mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta. — Ob 9. uri 4 min. sveder osonni vlak s Dunaja preko Amstetena, iz Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marjinih varov, Planja, Budejovci, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiža. — Vrh tega ob 10. uri 30 min. sveder vsako nedeljo in praznik v Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. jutraj, ob 2. uri 6 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. sveder, ob 10. uri 25 min. sveder. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 55 min. jutraj, ob 11. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 30 min. sveder, ob 9. uri 55 min. sveder. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Št. 25.175.

Razglas.

(2808—1)

Podpisani magistrat razpisuje s tem ustanovo v letnem znesku 250 gld. za obiskovanje kake državne obrtne šole.

Ta ustanova namenjena je v prvi vrsti onim obrtnim pomožnim delavcem, ki so dovršili obrtno nadaljevalno šolo z dobrim vspehom v drugi vrsti pa sploh takim, ki zamorejo dokazati svojo usposobljenost za obisk kake državne obrtne ali umetno obrtne šole, oziroma takim, ki zavode te vrste že obiskujejo.

Pravico do te ustanove imajo oni obrtni delavci, ki nimajo prilike, dobiti višjo strokovno izobrazbo na kakem ljubljanskem obrtnem zavodu s podnevnim poukom, in sicer najprej oni, ki so v Ljubljano pristojni, če pa takih ni, sploh prosilci, ki imajo na Kranjskem domovinsko pravico.

Prošnje, opremljene s krstnim listom, z domovnico ter s školskimi spričevali, vložiti je tukaj do konca meseca avgusta letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 10. avgusta 1896.

Zaloga paromlinske delniške družbe „Union“ iz Oseka v Ljubljani

Dunajska cesta št. 11, na dvorišču „pri Figovcu“

priporoča svoje

izborne pšenične moke

in sicer:

Št. 00 po gld. — 13	kilo	Št. 4 po gld. — 10 1/2	kilo
0 „ „ — 12 1/2	„ „ „ — 10	5 „ „ — 10	„ „ „ — 9 1/2
1 „ „ — 12	„ „ „ — 11 1/2	6 „ „ — 9 1/2	„ „ „ — 9
2 „ „ — 11 1/2	„ „ „ — 11	7 „ „ — 9	„ „ „ — 8 1/2
3 „ „ — 11	„ „ „ — 10 1/2	8 „ „ — 8 1/2	„ „ „ — 8

(2738—6)

in se vsaka množina od 5 kilo naprej pošilja stroškov prosta na dom. Zaradi večje udobnosti smo uvedli tudi izvirne vreče po 25 kilo.

Z velespoštovanjem

paromlinska delniška družba „Union“ v Oseku.

Za bližajočo se setev

priporočamo svojo

zajamčeno čisto

z najvišjimi darili odlikovano

Thomas-fosfatno moko

(iz čeških Thomas-zalog)

z zajamčeno vsebino 15—17% citratnoraztopljive fosforne kisline in 85—100% fine moke.

Neprekošeno gnojilo za vse vrste žit, sečnih in oljnatih pridelkov, za deteljna in lucerna polja, vinograde, nasade hmelja in sočivja, posebno pa za gnojenje senočetij pripravno.

Najboljše, najuspešnejše in najcenejše fosforokislino gnojilo, prekosi posebno gledé trajnega učinka vse superfosfate. Vsebinsa citratnoraztopljive fosforne kisline se jamó, slučajno manjkajoča količina se povrne. (2805—1)

S cenilniki, strokovnimi spisi in drugimi željenimi razjasnili je radovoljno na uslugo

Brzjavni naslov:

Thomaswerke, Prag.
Telefon 1414.

Interurbanski sklep.

Prodajalni bureau fosfatne moke

čeških Thomas-zalog v Pragi

Marijine ulice 11.